

PERHEKOTI Nurmipirtti
Anne ja Sakari Riissanen
Muurikaisentie 46
41390 Äijälä
P. 014 - 836151, 040 - 5316259
e - mail. pk-nurmipirtti@apkl.fi

PERHEKOTI NURMIPIRTIN LAATU

Perhekoti Nurmipirtin TOIMINTA-AJATUS on

RAKENTAA LAPSELLE MAHDOLLISIMMAN HYVÄ
ELÄMÄ VAIKUTTAMALLA IHMISYYDEN
PERUSKOKEMUSALUEISIIN.

Toiminta-ajatusta toteutamme suorittamalla
PERUSTEHTÄVÄÄ, joka Perhekoti Nurmipirtissä on

HOITAA JA KASVATTAAMAA AMMATILLISESSA
PERHEHOIDOSSA KUNNAN
SOSIAALILAUTAKUNNAN HUOSTAANOTTAMIA JA
SOSIAALITOIMEN PERHEKOTIIN SJOITTAMIA
LAPSA JA NUORIA
SITEN, ETTÄ ELÄMÄN KOKEMINEN
MAHDOLLISTUU MIELEKKÄÄNÄ, TYYDYTTÄVÄNÄ,
SISÄISESTI JA ULKOISESTI TURVATTUNA,
TASAPAINOISENA JA KOKONAISENA. PERHEKODIN
VOIMAVARANA ON KRISTILLISIIN JA
SOSIAALIPEDAGOGISIIN NÄKEMYKSIIN
PERUSTUVAT KÄSITYKSET ELÄMÄSTÄ, IHMISESTÄ
JA TOIMINNASTA.

MIHIN PERHEKOTI NURMIPIRTISSÄ USKOTAAN

Perhekoti Nurmipirtin toimintaa luotsaavat
ARVOT, IHMISKÄSITYS ja HOITO- JA KASVATUS
PERIAATTEET, jotka ylläpitävät, rakentavat ja
vahvistavat toiminta-ajatusta.

PERHEKODIN ARVOT

Uskomme hyvää elämää rakentaviksi voimiksi **luottamuksen, kiintymyksen ja toivon**. Ihmisen, myös lapsen, kasvun ja kehityksen kannalta tärkeät, tavoittelemisen ja säilyttämisen arvoiset, **elämään, terveyteen, turvallisuuteen, perheeseen, työhön ja ihmisarvoon liittyvät arvot ja ihanteet** ovat perhekodissa hyväksytyjä, tavoiteltavia ja ylläpidettyjä. Tällaisina näemme seuraavat:

1. yksityisyys, yksilöllisyys ja yhteisöllisyys – eivät ole toisiaan poissulkevia, vaan ne ovat ensiarvoisia lapsen oman subjektiivisuuden ja identiteetin kehittymisen kannalta.
2. rehellisyys ja kunnioitus – hyvät ja terveet tavat ja käytännöt niin itseä kuin muitakin kohtaan.
3. turvallisuus ja oikeudenmukaisuus – tärkeitä elämää rakentavia ja ylläpitäviä periaatteita, joiden sisäistämiseen opitaan. Oman ja muiden fyysisen ja henkisen koskemattomuuden turvaaminen.
4. lapsikeskeisyys ja avoimuus – lapsen tarpeisiin vastataan, lapsen etua puolustetaan. Avoimuus kodin sisällä ja verkostoihin nähden.
5. ammatillisuus – suunnitelmallinen ja sisäistynyt malli toimia hoito- ja kasvatustyössä. Oman työn ja työyhteisön kehittämiseen sitoutuminen
6. tasa-arvoisuus ja suvaitsevaisuus – Yhtäläinen olemassaolon oikeutus kaikille. Erilaisuuden sietäminen. Kulttuurinen identiteetti.

PERHEKODIN IHMISKÄSITYS

Uskomme ihmisen olemassaolon todentumiseen kolmella alueella.

- a. psyykkis–henkinen olemassaolo (mieli, merkitys, tajunnallisuus)
- b. orgaaninen olemassa olo (kehollisuus)
- c. olemassaolo suhteessa todellisuuteen (situationaalisuus)

Tämä HOLISTINEN tai KOKONAISVALTAINEN ihmiskäsitys vastaa hyvin ammatillisen perhehoidon kasvatukselliseen ja hoidolliseen problematiikkaan ja näkyy perhekodin toiminnassa. Kokonaisvaltainen ihmiskäsitys todentuu meille tärkeässä **kristillisessä ihmiskuvassa**, jonka mukaan jokainen ihminen erilaisuudessaan kantaa itsessään Jumalan kuvaa sekä omaa täyden valinnan vapauden.

PERHEKODIN HOITO– JA KASVATUSPERIAATTEET

Käsitys perhekodin arvoista ja ihmiskäsitys ovat hoito– ja kasvatuseriaatteiden taustalla. Perhekodin toimintaa ohjaavat myös oma kristillinen ja sosiaalipedagoginen orientaatiomme. Meille on tärkeää miettiä kunkin lapsen kohdalla, miten parhaiten hänelle voisimme mahdollistaa ihmisenä kasvamisen, persoonallisuuden monipuolisen kehittymisen, sosiaalisen identiteetin ja yhteiskunnallisen toimintakyvyn rakentumisen, osallisuuden ja osallistumisen, elämänlaadun kannalta keskeisiin toimintajärjestelmiin ja yhteisöihin kiinnittymisen sekä riittävän elämänhallinnan ja subjektiivisuuden saavuttamisen.

Uskomme, että Perhekoti Nurmipirtissä lapsen hyvä elämä mahdollistuu kodissa, jossa hoidollisin ja kasvatuksellisin menetelmin lapsi saa kokea olonsa turvalliseksi sekä saa elämänsä pysyvyyttä ja jatkuvuutta. Perhekotivanhempien tarjoama psykologinen vanhemmuus sekä kodissa työskentelevien muiden aikuisten

tarjoamat tukevat ja turvalliset ihmissuhteet ovat hoidon ja kasvatuksen kannalta ensiarvoisen tärkeitä elementtejä. Perhekoti Nurmipirtin antama perhehoito on kotia korvaavaa ja elämänkolhuja korvaavaa toimintaa. Perhekodissa rajojen ja sääntöjen yksilöllinen sekä ikä- ja kehitystasoinen korostaminen mahdollistavat lapselle elämän perusteiden oppimisen. Olemassa olevat perhekoti toimintaa koskevat lait ja asetukset heijastuvat myös hoito- ja kasvatuseriaatteisiin.

PERHEKOTITYÖ ON IHMISYYDEN PERUSKOKEMUSALUEISIIN VAIKUTTAMISTA JA LAPSEN ARJEN HYVINVOINNIN TURVAAMISTA

Perustehtävän suorittaminen käytännön kasvatuseria- ja hoitotyönä Perhekoti Nurmipirtissä tunnustettuihin arvoihin, ihmiskäsitykseen sekä hoito- ja kasvatuseriaatteisiin nojaten tähtää kokonaisvaltaisesti ihmisyyden peruskokemusalueiden korjaamiseen ja vahvistamiseen. Käytännössä toiminta näkyy toiminnan erilaisina prosesseina, jotka voidaan todentaa ja kuvata. Nämä peruskokemusalueet ja niihin vaikuttaminen voidaan nähdä seuraavasti:

- Ruumiillisuuteen liittyvien perustarpeiden tyydyttäminen hyväksytyllä tavalla (ravinto, suoja, liikkuminen ja sukupuoli). Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen osana hyvää elämää.
- Mielihyvän ja nautinnon kokeminen sekä tuskan välttäminen hyväksytysti yhteisölliset ehdot tiedostaen. Kyky kokea iloa ja nautintoa elämästä ja jakaa sitä muiden kanssa.

- Kaikkien aistien käyttäminen sekä mielikuvituksen ja ajattelun harjoittaminen. Asioiden oikea tiedostaminen ennen oikeaa toimintaa.
- Käytännön taitojen harjoittaminen ja teknisten kykyjen kehittäminen. Kokemus siitä mitä itse voi saada aikaan.
- Eläminen tyydyttävässä suhteessa luontoon ja muihin eläviin olentoihin. Oman olemassa olon näkeminen osana tätä.
- Huumorintajun, leikin ja virkistyneen kokeminen elämänlaatua kohottavina tekijöinä.
- Läheisiin ihmissuhteisiin liittyvien tunteiden ja kiintymyksen kokeminen (suru, rakkaus, kaipaus, kiitollisuus jne.). Hyvään elämään liittyvä tunnetason tarpeet täyttävä vuorovaikutus.
- Yhteisöelämän eläminen perheessä ja yhteiskunnassa. Yhteisöllisten ja yhteiskunnallisten sääntöjen ja käytäntöjen ymmärtäminen hyvää elämää rakentaviksi elementeiksi.
- Elämän päämäärien asettaminen. Itsenäisen käsityksen muodostaminen elämän päämääristä ja elämän suuntaaminen niiden mukaisesti.
- Elämänkaaren kokonaisena kokeminen ja elämän käsittäminen rajalliseksi ja ulkoisten uhkien haavoittamaksi. Uskallus elää ja kokea elämä eri vaiheissaan.
- Elämän omaksi kokeminen. Kyky ymmärtää itsensä muista erilliseksi yksilöksi. Oman kulttuurisen identiteetin löytäminen.

Arjessa huomio kiinnitetään hyvin käytännöllisiin asioihin. Näitä seikkoja käsitellään myös lapselle laadittavassa yksilöllisessä ja täydentyvässä **hoito- ja kasvatussuunnitelmassa**.

- Perushoito ja -kasvatus

Tämä alue sisältää lapsen hoivan ja huolenpidon sekä läheisyyden ja turvallisuuden tarpeet. Lisäksi tähän kuuluvat päivittäiset arjen toiminnot; lepo-, uni- ja ravintotottumukset, henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen, omista vaatteista ja ympäristöstä huolehtiminen, perheyhteisön jäsenenä toimiminen, toisten huomioon ottaminen, hyvät tavat ja niiden merkitys, oikean ja väärän merkityksen ymmärtäminen

- Yhteydenpito biologisiin vanhempiin ja muihin läheisiin

Alue sisältää sen, miten usein ja millä tavoin lapsi on yhteydessä biologisiin vanhempiin ja muihin läheisiin tai minkä vuoksi tämä ei ole mahdollista. Kotikäynneistä sovitaan yhdessä vanhempien ja sosiaalitoimen kanssa. Vanhempia pyritään tukemaan työskentelyyn yhteisten päämäärien eteen, jotta lapsen kehitys turvattaisiin. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi nukkumaanmeno- ja kotiintuloaikojen, erityisruokavalioiden yms. noudattamista myös kotikäynneillä. Lapsen tärkeiden henkilöiden listaa täydennetään tilanteen mukaan ja suvusta pyritään löytämään lasta tukevia aikuisia. Biologiset vanhemmat ovat lapsen ainutkertaiset vanhemmat, siksi heistä pyritään puhumaan lapselle mahdollisimman kunnioittavasti vaikkakin totuudenmukaisesti. Lapsen yhteydenpito sisaruksiin huomioidaan myös.

- Terveydenhuolto sisältäen fyysisen ja psyykkisen tuen tai hoidon tarpeen

Alueen sisältönä on lapsen yleinen fyysinen terveydentila huomioiden sairastetut taudit, saadut rokotukset ja muut tehdyt toimenpiteet, fyysinen kasvu ja kehitys, hampaiden kunto sekä

kuulo ja näkö. Lapsen psyykkisen tilanteen huomioiminen. Mahdolliset fyysisten ja/tai psyykkisten rajoitusten aiheuttamat terapian tai erityishoitojen tarpeet sekä lääkitykset.

- Ravinto

Lapsen ruokailutottumukset, makumieltymykset ja mahdolliset ruokarajoitteet ja niiden syyt. Ruokailutavat.

Itsenäistymisvaiheessa lisätään vähitellen vastuuta oman ruokatalouden hallintaan, ainesten hankintaan ja valmistukseen sekä ruokamenojen budjetointiin.

- Koulunkäynti

Koulunkäynti on keskeinen osa lapsen kasvua ja kehitystä.

Kullekin lapselle pyritään löytämään hänelle parhaiten soveltuvat ratkaisut oppivelvollisuuden suorittamiseen sekä ammatillisen koulutuksen tai lukion läpikäymiseen. Oppivelvollisuuden suorittamista koskevat päätökset ja järjestelyt sekä henkilökohtaisen opetussuunnitelman keskeiset tavoitteet ja sisällöt kuuluvat tähän. Painotetaan kodin ja lapsen osuutta suunnitelman toteutumisessa. Kodin ja koulun välisen yhteistyön ja tiedonkulun sopimukset

- Harrastukset ja liikunta

Alue sisältää lapsen aktiviteetteihin liittyvät asiat. Jokaiselle lapselle pyritään lähialueen tarjonnasta löytämään hänelle soveltuva ja kehitystarpeita vastaava harrastus. Tällaisia huomioitavia tarpeita voivat olla esimerkiksi uinti-, hiihto- tai luistelutaidon opetteleminen tai ryhmässä toimimisen harjoittelu. Lapsen toiveiden kuuleminen.

- Yleinen sosiaalisuus

Alue huomioon ottaa erilaisten sosiaalisten tilanteisin harjaantumisen tarpeen ja keinot siihen. Harjaantumiskeinoina voivat olla esimerkiksi perhekodin väen yhteiset leikki ja peli tuokiot, matkat ja retket, kyläilyt, asiointiharjoittelu eri tilanteissa, puhelimeen vastaamisen harjoittelu, erilaiset harrastukset ja jopa esiintymistilanteiden harjoittelu. Huomioidaan lapsen kaveruussuhteet ja hänen sopeutumisensa erilaisiin ryhmiin. Lapsen suhtautuminen ja toimeen tuleminen ikätovereiden, itseään nuorempien/vanhempien tai aikuisten seurassa.

- Taloudenhoito ja rahankäyttö

Alueen sisältö liittyy ikätasoisesti säästämisen harjoitteluun ja suunnitelmalliseen rahankäyttöön. Oman vastuun lisääntyessä iän karttuessa ja itsenäistymisvaiheessa rahan riittävyyden harjoittelua ja talousarvion laadintaa.

SOSIAALIPEDAGOGIIKAN PERUSKÄSITTEIDEN TODENTUMINEN PERHEKOTI NURMIPIRTIN TOIMINNASSA. SIIS MITÄ TOIVOMME TYÖMME OLEVAN JA MIHIN TOIVOMME TYÖLLÄMME VAIKUTTAVAMME

Juha Hämäläisen on kirjassaan Johdatus sosiaalipedagogiikkaan esitellyt sosiaalipedagogiikan peruskäsitteet. Nämä peruskäsitteet kuvaavat alueita, joita hyvään elämään tarvitaan. Näillä alueilla ja niihin vaikuttamalla tapahtuu kokonaisvaltainen perhekodin hoito- ja kasvatustyö. Jokaiselle lapselle laaditaan yhteistyössä lapsen yhteisöverkoston kanssa **yksilöllinen ja lapsen tarpeita vastaava hoito- ja kasvatussuunnitelma**, jossa työtä ja tukea vaativat alueet tulevat huomioon otetuiksi. Hoito- ja kasvatustyössämme tähtäimenä

on lapsen kehittyminen omaa elämäänsä hallitsevaksi ja erityistarpeensa tunnistavaksi yhteiskunnan jäseneksi.

Sosiaalipedagogiikan peruskäsitteitä Hämäläisen mukaan ovat:

Yhteiskunnallinen subjektius, joka on itsetietoista yhteiskunnan jäsenyyttä, kriittisen ja vastuullisen suhteen luomista siihen yhteiskuntaan, jossa elää ja johon kuuluu.

Yhteiskunnallinen toimintakyky rakentuu yhteiskunnallisesta subjektuudesta. Se on kykyä ylläpitää ja edistää omaa ja läheisten elämisen laatua ja elämänhallintaa alati muuttuvassa yhteiskunnallisessa todellisuudessa. Siihen kuuluvat olennaisesti ne tiedot ja taidot, joita ihminen tarvitsee elääkseen täysipainoista elämää yhteiskunnan jäsenenä. Käsitteellä *sosiaalinen toimintakyky* viitataan monesti lähinnä kykyyn ylläpitää ihmissuhteita, ottaa toisia ihmisiä huomioon ja toimia yhteisön jäsenenä.

Elämänhallinta jakaantuu sisäiseen ja ulkoiseen. Sisäisessä elämänhallinnassa on kyse ihmisen valmiudesta selviytyä itsenäisesti elämänkaaren eri vaiheisiin kuuluvista kehitystehtävistä ja kyvystä tehdä omaa elämäntulkua myönteisesti ohjaavia ratkaisuja. Ulkoinen elämänhallinta viittaa osallisuuteen riittävästä toimeentulosta, ihmissuhteista, työstä, koulutuksesta, edunvalvonnasta, palveluista, harrastustoiminnasta ja muista elämän laadun kannalta merkittävistä yhteiskunnan instituutioista ja toimintajärjestelmistä.

Yhteisöllisyys, toiminnallisuus ja elämyksellisyys ovat ihmisen perusominaisuuksia. Ihminen rakentaa identiteettiään kuulumalla erilaisiin yhteisöihin vuorovaikutuksessa toisiin ihmisiin. Ihminen on myös toiminnallinen ja elämyshakuinen olento; luovuus on ihmisen

yksi perusominaisuus. Sosiaalipedagogiikassa yhteisöllisyys, toiminnallisuus ja elämyksellisyys voidaan käsittää toimintaperiaatteiksi. Niiden mukaan sosiaalipedagogisessa toiminnassa korostuvat yhteisö-, aktiivisuus- ja elämyspedagoginen työote. Siinä otetaan käyttöön se, mitä ihminen luonnostaan on.

Vuorovaikutus on vastavuoroista suhdetta, jossa suhteen osapuolet vaikuttavat toisiinsa ja edistävät toisissaan muutosta. Ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa tämä muutos ilmenee parhaimmillaan inhimillisenä kasvuna – persoonallisuuden kehittymisenä, uuden oppimisena, tietoisuuden syvenemisenä, yhteiskunnallisen toimintakyvyn paranemisena, minuuden rakentumisena, elämänhallinnan lisääntymisenä, subjektiivisuuden vahvistumisena.

Dialogisuus on kahden subjektin vuorovaikutusta, kommunikointia. Siinä osapuolet kohtelevat toisiaan tasapuolisina kumppaneina kunnioittaen toistensa subjektiivuutta ja määräysvaltaa omaan elämään. Sosiaalipedagogisessa ihmistyössä dialogisuutta pidetään ihanteellisena toisen ihmisen kohtaamisena, johon työntekijän ja asiakkaan suhteessa tulisi pyrkiä. Kyse on luottamuksellisen, keskinäiseen kunnioitukseen ja avoimuuteen perustuvan asiakassuhteen rakentamisesta. Dialogi on kahden subjektin välinen subjekti–subjekti – suhde erotuksena subjekti–objekti – suhteesta. Puhutaan myös Minä – Sinä – suhteesta vaihtoehtona Minä – Se – suhteelle.

Pedagoginen suhde on inhimillistä kasvua tietoisesti rakentava vuorovaikutussuhde. Se on parhaimmillaan, kun siinä toteutuvat dialogisuus ja yhdessä kasvaminen.

Luovuus, osallistuminen ja itsensä toteuttaminen ovat ihmisen henkistä aktiivisuutta korostavia inhimillisiä ominaisuuksia, jotka

toteutuakseen ja kehittyäkseen tarvitsevat tilaa ja virikkeisen ympäristön. Monesti nämä ominaisuudet jäävät kehittymättä, ellei niitä kirvoiteta esiin. Ne voivat ilmetä mitä moninaisimmalla tavalla inhimillisessä toiminnassa.

Elämänkulku koostuu ihmisen elämänkaaren tapahtumista ja valinnoista, jotka määrittävät hänen kehitystään, suuntautumista elämässä, ihmissuhteitaan, koulutustaan, työtään, harrastuksiaan, asumistaan, toimeentuloaan ja muita elämän kokonaisuuden kannalta merkittäviä asioita. Elämäkulussa on erilaisia institutionaalisesti määrittyviä siirtymiä, joissa yksilö liikkuu instituutioiden vaikutuspiiristä toiseen. Siirtymät vaikuttavat ihmisten rooleihin, yhteiskunnalliseen asemaan ja yhteiskunnallisen identiteetin rakentumiseen elämänkaaren eri vaiheissa.

Yhteiskunnallinen identiteetti syntyy siitä, miten yksilö mieltää itsensä yhteiskunnan jäsenenä. Se on käsitys itsestä yhteiskunnallisena olentona ja erityisesti sen yhteiskunnan jäsenenä, jossa yksilö elää ja johon hän kuuluu. Se on osa yksilön minäkuvaa.

Osallisuus sosiaalipedagogiikan käsitteenä koskee yksilön ja yhteiskunnan välistä suhdetta. Se viittaa mahdollisuuteen kiinnittyä elämänkaaren eri vaiheissa elämisen laadun ja elämönhallinnan kannalta merkityksellisiin yhteiskunnan instituutioihin, toimintajärjestelmiin ja kulttuurimuodosteisiin. Osallisuus on välttämätön osa elämönhallintaa ja ilman sitä yhteiskunnallinen subjektius ei voi kehittyä.

Tietoisuuden herättäminen, aktivointi ja itseapuun auttaminen ovat pedagogisen suhteen ulottuvuuksia. Sosiaalipedagogisessa ihmistyössä ne viittaavat sosiaalisten ongelmien paineessa ja erilaisissa kriiseissä elävien ihmisten auttamiseen tiedostamaan

ongelmien syitä ja niitä mahdollisuuksia, joita heillä on vaikuttaa omaan elämänkulkuunsa ja elinoloihinsa yksilöinä ja yhdessä toisten ihmisten kanssa. Tähän kokonaisuuteen liittyy olennaisesti ihmisten kannustaminen osallistumaan, kehittämään itseään ja ottamaan ajallista kohtaloaan omiin käsiinsä.

Integraatio tarkoittaa yksilön tai ryhmän kiinnittymistä yhteiskuntaan ja sen toimintajärjestelmiin.

Emansipaatio merkitsee holhouksen alta vapautumista. Sen lähtökohtana on ajatus ihmisestä täysivaltaisena elämänsä subjektina. Se toteutuu tai ilmenee yhteiskunnallisena subjektiutena, ihmisen oikeutena ja kykyä määrätä omista asioistaan, osallistua yhteiskunnallisesti ja elää täysipainoista elämää yhteiskunnan jäsenenä. Emansipaatio ilmenee vapautena, itsenäisyytenä ja autonomiana.

Täysivaltaisuus on oman elämän subjektiivutta, oikeutta ja kykyä määrätä omista asioista ja tehdä ratkaisuja, jotka suuntaavat omaa elämänkulkua. Siinä yhdistyvät vapaus ja vastuu, ihmisen oikeus tehdä elämäänsä koskevia valintoja ja velvollisuus kantaa niiden seuraukset.

HOITO JA KASVATUSSUUNNITELMA PERHEKOTI NURMIPIRTISSÄ

HOITO- JA KASVATUSSUUNNITELMAN MERKITYS

Perhekodissa hoito- ja kasvatussuunnitelma on osa dokumentointia. Tämä tehdään kullekin lapselle vaihdellen eri ajankohtina. Hoito- ja kasvatussuunnitelma on muistiväline ja tarkistuslista perhekodin henkilökunnalle. Se konkretisoi huoltosuunnitelmassa asetetut tavoitteet arjen tasolle ja toiminnoiksi. Se on työväline toimittaessa yhteistyökumppaneiden kanssa sekä myös suunnitelmallinen työkalu lapsen hoidon ja kasvun edistämiseksi. Kirjalliseen muotoon laadittuun suunnitelmaan on helppo palata ja siitä voi jokainen lapsen kanssa työskentelevä tarkastaa yhdessä sovittuja linjauksia. Hoito- ja kasvatussuunnitelma on perhekodissa hoidettavana ja kasvatettavana olevan lapsen kokonaiskehitykseen liittyvä. Se on useammin tarkastettavissa ja täydennettävissä kuin huoltosuunnitelma, eikä se koske ja tue vain koulunkäyntiin liittyviä haasteita kuten HOJKS (Henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma), joka on osa hoitosuunnitelmaa. Huoltosuunnitelma luo ”raamit” lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelmalle

SUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Hoito- ja kasvatussuunnitelma on lapsen kokonaistilanteen myötä elävä ja muuttuva. Tässä pyrimme mahdollisimman yksinkertaiseen asioiden esittämiseen. Kokeilukäytössä on tällä hetkellä **hoito- kasvatussuunnitelmalomake**, jota täytettäessä tarkastellaan ihmisyyden peruskokemusalueisiin ja arjen hyvinvoinnin turvaamiseen

liittyvät asiat ja jota tarvittaessa voidaan täydentää tai muuttaa. Lähtökohtana on lapsen tulovaiheessa esitietolomakkeeseen kerätyt tiedot, havainnot elämästä perhekodissa, koulussa ja muualla. Eri yhteysoverkostoihin kuuluvilta, viranomaisilta (sosiaalityöntekijät, terapeutti, erikoissairaanhoidon edustaja, koulun edustaja) ja biologisen perheen jäseniltä, ympäristöstä sekä lapselta itseltä saadut ja kerätyt tiedot ja havainnot keskusteluissa, puhelimesta ja tapaamisissa kootaan hoito- ja kasvatussuunnitelmassa yhteen. Viranomaistaholta pyydetään tarvittaessa suullinen tai kirjallinen lausunto lapsen tilanteesta sekä kehitymis- ja tuentarpeesta.

SUUNNITELMAN SYNTYMINEN ARJESSA

1.vaihe

sosiaalityöntekijän yhteydenotto lapsesta.

vaiheen tavoite

kerätään mahdollisimman kattava tieto lapsesta alkutieto kaavakkeelle, pyydetään tarvittaessa lausunnot.

sisältö/toteutus

saadaan kuva siitä, mitä tuettavia/vahvoja alueita lapsella on. Mihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Voidaan aloittaa lapsen hoidon- ja kasvatuksen suunnittelu.

2. vaihe

perhekotiin muuttaminen ja asettuminen.

vaiheen tavoite

havainnoilla ja keskusteluilla saadaan lisätietoa, tarvittaessa yhteydenpito lapsen asioiden erityisasiantuntijoihin ja vanhempiin.

sisältö/toteutus

tarkkailemalla, havainnoimalla ja yhdessä elämällä saadaan kokonaiskuvaa lapsesta. Eri perhekodissa työtä tekevät muodostavat käsitystä lapsesta ja täydentävät tietoja. Tietojen kirjaaminen portfolioon. Yhteiset keskustelut niin lasten kanssa kuin työntekijöiden välillä. Tiedot tarkentuvat.

3.vaihe

perhekodin ja sen ympäröivän yhteisön jäseneksi liittyminen.

vaiheen tavoite

tietojen päivitys ja muutosten huomioiminen, kasvun ja kehityksen tukeminen.

sisältö/toteutus

kasvun ja kehityksen mukanaan tuomien muutosten huomioiminen. Sadutuksen ja muiden lapsen kanssa yhdessä tehtävien kirjallisten kartoitusten (mukailtu swot) hyväksikäyttäminen. Ympäristöstä (harrastukset, kaverit tms.)kerätty tieto otetaan käyttöön.

Asiantuntijoiden huomiot ja suositukset.

4.vaihe

itsenäistyminen.

vaiheen tavoite

lapselle/nuorelle luodaan mahdollisuudet ottaa vastuu omasta elämästään.

sisältö/toteutus

lapsen vanhetessa lisääntyvässä määrin kehityskeskusteluja ja suunnittelua hänen tulevaisuutensa suhteen. Lapsi otetaan enenevässä määrin mukaan suunnitteluun ja annetaan vastuuta omien asioiden hoidosta ja päättämisestä. Hoito- ja kasvatussuunnitelma pohjana oman elämän suunnittelulle. Tarvittaessa erityistuen jatkuminen varmistetaan.

HUOMIOITA

Suunnittelu alkaa jo ensimmäisestä yhteydenotosta, jolloin lapsesta saadut tiedot tulevat suuntaa antaviksi ja suunnittelun pohjaksi.

Tietoa kerätään eri menetelmillä, suullisesti ja kirjallisesti.

Lapsikohtainen portfolio (työntekijöiden muistiinpanot tapahtumista ja huomioista) on tärkeä suunnittelun pohjana. Lapsesta muuten saatava informaatio otetaan huomioon, samoin käytettävissä olevat dokumentit eri tahoilta. Lapsen verkostossa olevien asiantuntijoiden

kuuleminen tai lausuntojen pyytäminen. Aiemmat Hoijksit antavat täydentävää tietoa ja aiemmat huoltosuunnitelmat linjaavat tavoitteita. Perhekodin hoito- ja kasvatussuunnitelma on perhekodin lapsen kanssa tehtävää työtä tukeva ja sen teossa otetaan huomioon niin lapsen kuin työtä tekevien aikuisten huomiot.

Suunnitelman arviointi ja päivitys on lapsikohtaista ja lapsen kehitystarpeisiin vastaavaa.

Suunnitelma on päivittäistä työtä tukeva ja ohjaava, sitä helpottava ja hoidon ja kasvatuksen laatua lisäävä.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma on pyritty muotoilemaan mahdollisimman yksinkertaiseksi ja ymmärrettäväksi. Kuitenkin niin, että siinä on mahdollista ottaa huomioon kaikki olennaiset lapsen ihmisyyden peruskokemusalueisiin liittyvät hoidon- ja kasvatuksen kannalta olennaiset ja huomioonotettavat seikat kuten perushoito ja kasvatus, terveydenhuolto sisältäen psyykkisen tuen tai hoidon tarpeen, ravinto, koulunkäynti, harrastukset ja liikunta, yhteydenpito biologisiin vanhempiin ja muihin läheisiin, yleinen sosiaalisuus sekä talouden - ja rahankäytön hallinta.

PERHEKOTI NURMIPIRTIN HOITO – JA KASVATUSSUUNNITELMA

Lapsen nimi:

Henkilötunnus:

Sijoitus Perhekoti Nurmipirtissä alkanut:

Lapsen taustakokemukset:

Eriyisen hoidon/tuen tarve:

Lapsen nykyiset vahvuudet ja ongelmat:

Lapsen mahdollisuudet ja uhat:

Hoidon ja kasvatuksen tavoitteet:

Menetelmät ja keinot, vastuuhenkilöt:

Arviointi ja seuraava tarkastus (miten tavoitteet saavutettu, mitä muutetaan):

Muistilista lomakkeen täyttämiseen

Tarkastele arjen tasolla seuraavat alueet ikätasoisesti tarvittaessa

- *Perushoito ja kasvatus*
- *Yhteydenpito biologisiin vanhempiin ja muihin läheisiin*
- *Terveydenhuolto sisältäen fyysisen ja psyykkisen tuen tai hoidon tarpeen*
- *Ravinto*
- *Koulunkäynti*
- *Harrastukset ja liikunta*
- *Yleinen sosiaalisuus*
- *Taloudenhoito ja rahankäyttö*

Miten lapsen elämän peruskokemusalueet todentuvat ja miten niiden kokonaisvaltaista kehitystä kullakin alueella voitaisiin tukea.

SIJAISHUOLLON JA JÄLKIHUOLLON PROSESSIT PERHEKOTI NURMIPIRTISSÄ

Lastensuojelun Keskusliiton Laituri-projektissa esitelty malli on Perhekoti Nurmipirtin omien prosessikuvausten käytössä sovelletuin osin

A. SIOITUSPROSESSI PERHEKOTI NURMIPIRTISSÄ

1. Prosessin vaihe

Yhteydenotto ja tietojen kerääminen

Tavoite ja merkitys

Arvioinnin ja päätöksen pohjaksi kerätään kaikki lasta ja sijoitusta koskeva oleellinen tieto. Sijoittajalle välitetään oleellinen tieto perhekodista.

Laadun takaa

Perhekodissa on tunnettu tiedonkeruu menetelmä ja perhekodin perustiedot ovat saatavilla.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Ensimmäinen yhteydenotto tapahtuu yleensä puhelimitse. Tällöin Perhekoti Nurmipirtissä on käyttöönotettavissa nelisivuinen yhteydenottolomake. Lomakkeella kartoitetaan lapseen liittyvät tiedot sosiaalityöstä, henkilökohtaisista tiedoista, fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin liittyvät tiedot, vanhempiin ja omaisiin liittyvät tiedot, tiedot koulusta, vapaa-aikaan ja sosiaalisiin suhteisiin liittyvät tiedot sekä olemassa olevat lapseen liittyvät sijoituksen kannalta olennaiset olemassa olevat lausunnot ja paperit päätöksen pohjaksi.*
- *Tässä vaiheessa sosiaalitoimelle annetaan samoin päätöksen pohjaksi halutut tiedot Perhekoti Nurmipirtistä ja siitä millaisten lasten hyväksi perhekodilla on resurssit toimia. Perhekoti Nurmipirtissä ei hoideta päihde- ja rikoskierteeseen ajautuneita lapsia tai nuoria.*
- *Ensimmäisen yhteydenoton ja tietojen keräämisen jälkeen perhekoti voi selvittää, miten se pystyy vastaamaan lapsen tarpeisiin ja mahdollistamaan hänelle hyvän elämän hoidollisesti, kasvatuksellisesti ja opetuksellisesti.*
- *Sovitaan jatkuuko yhteistyö.*

2. Prosessin vaihe

Arviointi ja suunnittelu

Tavoite ja merkitys

Selventää mahdollistuuko lapselle hyvä elämä juuri Perhekoti Nurmipirtissä.

Laadun takaa

Perhekodissa on määritelty tapa arvioida omia resursseja ja kokonaistilannetta suhteessa sijoitettavan lapsen tarpeisiin.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- Käytettävissä olevien tietojen perusteella perhekodin työyhteisö pohtii ja kartoittaa miten ja millä keinoin sijoitettavalle lapselle Perhekoti Nurmipirtissä kyetään tarjoamaan hyvä elämä ja miten tulokas sopeutuu olemassa olevaan perheyhteisöön.*
- Perhekoti pyytää sosiaalityöntekijät vierailemaan perhekotiin, jolloin voidaan tarkemmin arvioida yksikön toimintaa ja resursseja juuri sijoitettavan lapsen kannalta, tutustua kodin henkilökuntaan ja asukkaisiin sekä varmistaa onko Perhekoti Nurmipirtti sopiva sijoituspaikka tässä tilanteessa.*
- Sijoittajataho ja perhekoti voivat sopia sijoitusprosessin etenemisestä ja tiedottamisesta asianomaisille sekä siitä miten ja keneltä perhekoti voi hankkia tarvittavia lisätietoja.*
- Tehdään lopullinen päätös sijoituksen etenemisestä lisätietojen pohjalta.*

3. Prosessin vaihe

Sopiminen ja tutustuminen

Tavoite ja merkitys

Luodaan hyvä yhteistyön ja sitoutumisen perusta sekä pyritään mahdollisimman hyvään yhteisymmärrykseen eri osapuolten kesken.

Laadun takaa

Perhekoti Nurmipirtin määritelty ja suunnitelmallinen tapa toimia sopimis- ja tutustumisvaiheessa.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Järjestetään tapaaminen sijoittajatahon sosiaalityöntekijöiden ja lapsen verkoston kanssa, kartoitetaan verkostohistoria sekä sovitaan miten verkosto tulee jatkumaan perhekotiin sijoituksen aikana.*
- *Tavataan lapsen perhe ja lapsi*
- *Perhekodissa asuvia lapsia informoidaan tulokkaasta.*
- *Perhe kutsutaan tutustumaan perhekotiin, jolloin perhe voi tutustua fyysisiin tiloihin, tapoihin ja käytäntöihin sekä perhekodin sääntöihin. Arvioidaan alustavasti sijoituksen tavoitteet ja kesto.*
- *Laaditaan ja tarkastetaan huoltosuunnitelma ja kirjallinen päätös sijoituksesta.*
- *Saatujen tietojen pohjalta laaditaan alustava hoito- ja kasvatussuunnitelma.*
- *Sovitaan sijoittamisen aikataulusta ja etenemisestä. Tämä dokumentoidaan.*

4. Prosessin vaihe

Lapsen perhekotiin saapuminen

Tavoite ja merkitys

Lapsi ja hänelle tärkeät ihmiset kokevat muuton turvalliseksi ja itsensä tervetulleiksi ja huomioonotetuiksi.

Laadun takaa

Perhekodissa on vakiintuneet tavat ja käytännöt kaikille tulokkaille. Lapsella on omaisilta lupa tulla ja muuttaa perhekotiin.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Perhekoti Nurmipirtissä on vakiintunut käytäntö toimenpiteistä, joilla tehdään tulo perhekotiin turvalliseksi.*
- *Lapsella on matkalla saattaja.*
- *Lapsen huone on ennalta valmisteltu ja kalustettu viihtyisäksi.*
- *Tulotilanteessa lapselle on varattu kokonaan yksi perhekodin aikuinen oppaaksi ja tutustuttajaksi.*
- *Lasta ohjataan tutustumaan perhekodin muihin jäseniin, käytäntöihin ja sääntöihin.*

- *Lapsen kanssa käydään rauhassa läpi sijoitukseen ja saapumiseen liittyviä asioita ikä- ja kehitystasoisesti.*
- *Annetaan aikaa ja tilaa lapsen tunteille.*
- *Tutustuminen kouluun ja sopiminen koulun käynnin aloittamisesta sopivan ajan kuluttua.*

5. Prosessin vaihe

Sijoitusprosessin arviointi Perhekoti Nurmipirtissä

Tavoite ja merkitys

Selvittää miten hyvin sijoitusprosessissa on onnistuttu.

Laadun takaa

Perhekodissa on arviointiin liittyvä tiedonkeruu ja palaute menetelmä.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Perhekodin henkilökunnan keskinäisissä keskusteluissa arvioidaan yhteisesti miten sijoitusprosessin tavoitteet saavutettiin niin lapsen kuin toteutuneen sijoitusprosessin kannalta.*
- *Arvioidaan myös, miten perhekodin arvot ja periaatteet toteutuivat prosessissa koko työyhteisön ja yksittäisten työntekijöiden kannalta.*
- *Palautetta kerätään seuraavaan sijoittajatahon kanssa tapahtuvaan tapaamiseen kirjallisesti tai myös suullisesti*

niin lapselta, omaisilta, yhteistyökumppaneilta kuin palvelun ostajaltakin. Saatu palaute dokumentoidaan.

B. HOITO- JA KASVATUSPROSESSI PERHEKOTI NURMIPIRTISSÄ

1. Prosessin vaihe

Tutustuminen ja kotiutuminen

Tavoite ja merkitys

Saada syntymään pohja perusturvallisuuden, luottamuksen ja kiintymyksen kehittymiselle.

Laadun takaa

Lapselle varataan riittävästi aikaa ja resursseja elämän aloittamiseen perhekodissa.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- Lasta ohjataan perhekodin elämään, sääntöihin ja toimintatapoihin ikä ja kehitystaso huomioiden. Ohjeistetaan sanallisesti ja tarvittaessa tutustutaan kirjoitettuihin sääntöihin.*
- Lasta kuunnellaan ja hänen kysymyksiinsä vastataan. Autetaan nimeämään asioita, jotka ovat epäselviä.*

- *Opetellaan yhdessä elämistä ja tekemistä. Selvennetään aikuisen ja lapsen rooleja.*
- *Luodaan käytännöt lapsen ja hänen perheensä väliselle kanssakäymiselle.*

2. Prosessin vaihe

Eläminen ja kasvaminen perhekodissa

Tavoite ja merkitys

Rakentaa, korjata ja kehittää elämän peruskokemusalueita toimiviksi ja edistää lapsen oman subjektiivisuuden syntymistä.

Laadun takaa

Lapsen yksilöllinen hoito- ja kasvatus eri osa-alueilla ikä- ja kehitystaso sekä erityistarpeet huomioon ottaen.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Lapselle turvataan normaali ja säännöllinen arkielämä huolehtimalla perustarpeista ja hyvinvoinnista (ruoka, vaatteet, virikkeet, lepo, puhtaus, terveys jne.)*
- *Lapselle luodaan turvalliset ja tarkkarajaiset puitteet elää. Lasta autetaan ymmärtämään ohjeiden, sääntöjen, sopimusten ja rajojen merkitys itsensä ja muiden hyvinvoinnin kannalta. Selvennetään oikeuksien ja velvollisuuksien sekä oikean ja väärän merkitystä.*

- *Opetetaan ja opastetaan lasta vuorovaikutus- ja ihmissuhdetaitoihin ja muita kunnioittavaan kohteluun. .*
- *Luodaan puitteet tunnetason kokemusten purkamiselle oikealla tavalla, autetaan ja kannustetaan tunteiden tunnistamisessa ja ilmaisussa, ristiriitatilanteiden ratkaisemisessa ja itsensä hyväksymisessä. Myötäeletään lapsen elämän tilanteissa. Annetaan toivoa, turvaa, rakkautta.*
- *Opetellaan arkielämän taitoja ikätasoisesti. Kannustetaan ja ohjataan itsenäiseen toimintaan. Kannustetaan ja ohjataan harrastuksiin taipumusten mukaisesti. Opetetaan työn tekemisen merkitys.*
- *Perhekodin aikuiset välittävät oman esimerkkinsä kautta tietoja, taitoja, arvoja ja perinteitä lapsen elämään.*
- *Perhekodissa elämiseen ja kasvamiseen liittyvien lakien ja asetusten huomioon ottaminen toiminnassa nähdään osana lapsen hyvää elämää.*

3. Prosessin vaihe

Yhteistyö lähi- ja ammatillisten verkostojen kanssa

Tavoite ja merkitys

Lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen turvaaminen ja identiteetin rakentaminen.

Laadun takaa

Tunnetaan ja tunnistetaan lähiverkoston merkitys lapselle. On saatavissa ammatillinen verkosto lapsen tarpeisiin.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Yhteistyössä lähiverkoston (perhe, omaiset) kanssa pyritään lapsen kokonaisvaltaisen kehityksen turvaamiseen. Yhteistyöstä ja sen muodoista sovitaan huoltosuunnitelmapalaverissa sekä arvioidaan ja kehitetään sen toimivuutta.*
- *Avoin ja salaisuuksia vailla oleva yhteistyö sijoittajatahon kanssa. Säännöllinen yhteydenpito ja yhteydenpitokeinoista ja tiedottamisesta sopiminen.*
- *Koulunkäynnin turvaaminen, yhteistyö koulun ja opettajien kanssa, tiedottamisesta sopiminen, koulunkäynnin seuraaminen ja tukeminen, ongelmiin puuttuminen ja niihin ratkaisujen löytäminen yhteistyössä.*
- *Muiden verkostoyhteyksien luominen tarpeen mukaan lapsen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin korjaamiseksi, turvaamiseksi tai edistämiseksi (terveydenhuoltoon, terapiaoihin ja harrastuksiin liittyvät tahot).*

4. Prosessin vaihe

Sijoituksen päättämisvaihe

Tavoite ja merkitys

Turvataan lapsen suunnitelmallinen siirtyminen seuraavaan elämänvaiheeseen.

Laadun takaa

Lapsella on riittävät voimavarat selviytyä tai hänellä on apuna riittävä tukiverkko selviytymiseen jatkossa. Perhekodilla suunnitelmallinen tapa toimia.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Lasta ei jätetä yksin sijoituksen päättämisvaiheessa. On tehty ajoissa tilannearvioon perustuva suunnitelma jatkotoimenpiteistä.*
- *Varataan tarpeeksi aikaa ennakolta vaiheen suunnitteluun ja työstämiseen lapsen ja muiden osapuolien kanssa. Työstetään asiaa myös tunnetasolla yhdessä lapsen kanssa.*
- *Perhekoti saattaa lapsen seuraavaan vaiheeseen suunnitellusti (on tehty suunnitelma sijoituksen päättämisestä tai jälkihuoltoon siirtymisestä) ja toimii yhteistyössä suunnitellusti lapsen verkostojen kanssa.*

5. Prosessin vaihe

Hoito- ja kasvatusprosessin arviointi perhekodissa

Tavoite ja merkitys

Selvittää, miten onnistunut sijoitus on ollut Perhekoti Nurmipirttiin. Miten lapsen hyvä elämä on siinä toteutunut.

Laadun takaa

Perhekodilla on menetelmä arvioinnin suorittamiseksi ja halu kehittää toimintaa.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Arviointia tapahtuu koko lapsen hoito- ja kasvatustarpeiden aikana keräämällä palautetta niin suullisena kuin kirjallisena asiakkailta ja verkostolta.*
- *Perhekodin henkilökunta arvioi keskinäisissä neuvotteluissa sijoituksen aikana omaa toimintaansa peilaamalla sitä perhekodin arvoihin, ihmiskäsitykseen ja hoito- ja kasvatustarpeisiin sekä pohtimalla millaiset ovat toiminnan vaikutukset ihmisyyden peruskokemusalueisiin ja miten hyvään elämään tarvittavat osa-alueet ovat sijoituksen aikana muokkautuneet. Arvio siitä olemmeko voineet rakentaa lapselle hyvän elämän mahdollisuuksia perhekodin puitteissa.*
- *Hoito- ja kasvatussuunnitelma on väline myös arviointiin.*
- *Arviointi ja saatu palaute otetaan osaksi laadun kehittämistä ja sen kautta perhekodin toimintaa ja suuntaviivoja tarkennetaan ja muokataan tarvittavasti.*

C. SIOITUKSEN PÄÄTTÄMISPROSESSI PERHEKOTI NURMIPIRTISSÄ

1. Prosessin vaihe

Ennakointi

Tavoite ja merkitys

Sijoituksen alussa tiedostaa hoito- ja kasvatussuunnitelman tehtävä ja päämäärä.

Laadun takaa

Sijoituksen alusta alkaen kiinnitetään huomiota siihen, että hoito- ja kasvatussuunnitelma myös päättyy aikanaan. Perhekodissa on suunnitelmallinen ja motivoitu toimintakulttuuri.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- Ennakoimalla sijoituksen päättäminen ajoissa lisätään toiminnan tavoitteellisuutta*
- Vaiheesta vastaavat perhekotivanhemmat yhdessä perhekodin työntekijöiden sekä sosiaalityöntekijöiden kanssa. Myös lapsen muu mahdollinen asiantuntija verkosto pidetään ajan tasalla.*

2. Prosessin vaihe

Hoito- ja kasvatussuunnitelman päättymisestä päättäminen

Tavoite ja merkitys

Konkreettisesti tiedostaa sijoituksen eri osapuolten osalta sijoituksen aikataulu, tavoitteet ja luoda toimintamallit

Laadun takaa

Lasta/nuorta sekä hänen perhettään ohjataan totuudenmukaisesti sijoituksen aikana sen päättymisestä ja hoito- ja kasvatussuunnitelman päättymisestä. Työyhteisössä asian työstäminen.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- Asianmukaisella ja riittävällä ohjauksella ja opastuksella autetaan lasta/nuorta ja hänen perhettään sijoituksen päättymiseen liittyvissä kokemuksissa*
- Käydään riittävässä määrin läpi sijoituksen päättämiseen liittyvät perusteet ja syyt.*
- Turvataan elämän jatkumisen mahdollistuminen , luodaan turvaverkko sijoituksen jälkeiseen aikaan.*
- Käydään vaihetta työyhteisössä läpi myös työnohjausellisesti ja luodaan tapauskohtaisesti tavoitteelliset työskentelymallit*

- *Sosiaalitoimen kautta perheen ohjaus yhteistyössä perhekodin kanssa.*

3. Vaihe

Lapsen valmistelu hoito- ja kasvatussuunnitelman (sijoituksen) päättymiseen

Tavoite ja merkitys

Turvataan mahdollisimman vakaa ja jatkokehityksen mahdollistava perhekodista pois siirtyminen. Pyritään tarvittaessa luomaan mahdollisimman hyvä ja ajankohtainen uusi kasvatusta- ja hoitosuunnitelma lapsen uusiin tarpeisiin.

Laadun takaa

Avoimuus. Lapsen/nuoren kanssa keskustellaan asiasta mahdollisimman tyhjentävästi.

Perhekoti on mukana tarvittaessa sopimassa jatkotoimenpiteistä ja jatkossa mukana olemisesta (esim. jälkihuolto, yhteydenpito, muuttoaapu).

Ei unohdeta lapsen/ nuoren perhettä prosessin tässä vaiheessa.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Hyvissä ajoin käydään lapsen/nuoren kanssa hänen kehitystasoaan vastaavasti läpi perhekotisijoitusaikaa ja hoito- ja kasvatussuunnitelman tavoitteita. Perhekodin henkilökunta työskentelee lapsen/nuoren kanssa intensiivisesti kuunnellen ja kysymyksiin realistisesti vastaten.*

- *Annetaan lapselle/nuorelle lupa haaveilla tulevaisuuden suunnitelmista ja kannustetaan siihen ja realististen haaveiden konkreettiin toteuttamiseen.*
- *Perhekoti on mukana informoimassa perhettä tulevasta ja pitämässä perheen mukana suunnitelmissa.*
- *Yhteistyössä sosiaalitoimen kanssa varmistetaan , että lapsi/nuori saa tarvittavan erityisen tuen ja huolenpidon ja opastetaan siinä.*
- *Perhekodin ja sosiaalitoimen sekä perhekodin ja perheen välisen yhteistyön toimivuus on tässä vaiheessa erityisen tärkeää. Lapsen/Nuoren sijoitukseen liittyvien seikkojen läpikäyminen myös näiden tahojen kanssa. Palautteet.*

4. Prosessin vaihe

Hoito- ja kasvatussuunnitelman päätyminen

Tavoite ja merkitys

Saattaa perhekodissa hoito- ja kasvatussuunnitelma päätökseen mahdollisimman hallitusti ja mahdollistaa lapsen/nuoren mahdollinen perhekodista poissiirtyminen suunnitellusti (nuori voi jäädä myös jälkihuoltoon perhekotiin).

Laadun takaa

Toimiminen laadittujen suunnitelmien ja tavoitteiden mukaan.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Perhekotivanhemmat yhdessä kodin työntekijöiden kanssa vastaavat prosessin vaiheen etenemisestä.*

5. Prosessin vaihe

Hoito- ja kasvatussuunnitelman päättämisen arviointi

Tavoite ja merkitys

Koko prosessin kriittinen tarkastelu.

Oppimismahdollisuus perhekodille.

Toimintamenetelmien ja -periaatteiden tarkastaminen.

Laadun takaa

Perhekoti työyhteisönä pohtii

lapsen/nuoren hoito- ja

kasvatussuunnitelman päättymiseen ja

sijoituksen päättymiseen liittyviä tekijöitä

ja arvioi sitä. Otetaan huomioon saadut

palautteet.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *On tärkeää, että koko työyhteisö on mukana.*
- *Asian läpikäyminen työnohjauksessa.*

D. JÄLKIHUOLTOPROSESSI PERHEKOTI NURMIPIRTISSÄ

1. Prosessin vaihe

Jälkihuollon suunnittelu

Tavoite ja merkitys

Nuoren tulevaisuuden suuntaviivojen hahmottaminen ja suunnitelman tekeminen ajoissa yhteistyössä eri osapuolien kanssa.

Laadun takaa

Riittävästi aikaa kartoitukseen ja suunnitteluun. Tarpeeksi tukea nuorelle.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- Perhekodissa on sijoituksen aikana aloitettu nuoren itsenäisessä elämässä tarvitsevien taitojen opettelu ja motivoidaan häntä siihen.*
- Nuoren itsenäistymisvalmiuksien kartoitusta on suoritettu sijoituksen aikana. On tehty profiilikuvauksia ja kartoitettu vahvuuksia ja kehitettäviä alueita.*
- Nuoren kanssa keskustellaan aktiivisesti tulevaisuuden haaveista ja konkreettisista toteutumismahdollisuuksista.*
- Perhekoti tekee yhteistyötä jatkosuunnitelmien toteuttamiseksi sijoituksen koko sijoituksen ajan tarvittavien yhteistyötahojen kanssa.*

- *Jälkihuoltosuunnitelman tarkentaminen ja jälkihuoltosopimuksen tekeminen hyvissä ajoin ennen lapsen lähtöä perhekodista.*
- *Työnsä apuna ja tarkistuslistana perhekodilla on jälkihuolto-opas.*

2. Prosessin vaihe

Nuoren tukeminen ja vastuuttaminen

Tavoite ja merkitys

Nuoren tukeminen ja rohkaiseminen sitoutumaan oman suunnitelmansa toteuttajaksi.

Laadun takaa

On saatavilla riittävä ja kattava tuki ja tukiverkosto. Valmius tukea ongelmatilanteissa. Nuoren oma sitoutuminen.

Vaiheen tarkempaa kuvaus

- *Jälkihuoltoon siirtymävaihe on suunniteltu hyvin ja on selvää miten ja mistä nuori saa tukea ja apua ongelmatilanteissa. Kirjallinen ohjeistus.*
- *Yksiköllä on valmius nuoren kanssa kulkemiseen ja tarvittavaan psykososiaaliseen tukemiseen. On valmius neuvoa ja opastaa saamaan apua myös muualta. Nuoren tukeminen aikuissuhteissa.*

- *Perhekodilla on valmius asumisen tukeen eri muodoissa (perhekodissa asuminen, asumisharjoittelu, itsenäistymisasunto) sekä mahdollisuus olla tukena asumisen alkuvaiheessa.*
- *Perhekoti tukee ja avustaa nuorta urasuunnittelussa, koulutus- tai työpaikan hankkimisessa ja siinä selviämisessä.*
- *Kannustetaan itsenäistyvää nuorta terveeseen elämänrytmiin löytämisessä ja harrastuksiin kiinnittymisessä.*
- *Perhekoti opastaa taloudellisen avun saamisessa ja siihen liittyvässä virastoasiointinnissa.*
- *On sovittu perhekodin, sosiaalityön ja lähiverkoston työnjaosta nuoren elämään saattajana.*

3. Prosessin vaihe

Arviointivaihe

Tavoite ja merkitys

Saada tietää miten perhekoti on onnistunut nuoren jälkihuoltoprosessissa ja aikuisuuteen saattamisessa sekä arvioida tavoitteiden toteutumista nuoren elämässä.

Laadun takaa

Suunnitelmallinen palautteen kerääminen jälkihuoltoprosessissa mukana olevilta. Itsearviointi.

Vaiheen tarkempaa kuvausta

- *Arviointi nähdään Perhekoti Nurmipirtin jälkihuoltoprosessin laadun kehittämisen kannalta arvokkaaksi ja se perustuu hoidon aikana keräytyneisiin dokumentteihin, havaintoihin ja subjektiivisiin tuntemuksiin sekä kerättyyn asiakaspalautteeseen.*
- *Vaiheen avulla saadaan arvokasta tietoa vahvuuksista ja kehittämisen kohteista ja niiden perusteella voidaan päättää mahdollisista tarkennuksista ja korjauksista työskenelyssä.*

TOIMINNAN JA TULOSTEN MITTAAMINEN PERHEKOTI NURMIPIRTISSÄ

*Pyrimme toiminnassamme sen mittaamiseen ja arviointiin kunkin neljän osaprosessin osalta. **Mittarit** ovat asioita (menetelmä tai väline) , joita seuraamme systemaattisesti perhekodin arjessa ja mittaamme niitä joko numeerisesti tai kyllä/ei asteikolla. Tässä arviointi tapahtuu kyllä/ei -kysymyksillä. Tällä tavoin mitattaessa tulokset ovat myös vertailukelpoisia.*

***Arviointikysymysten** avulla pohdimme olemmeko ko. vaiheessa onnistuneet. Olemmeko voineet saavuttaa prosessille asettamamme tavoitteet. Perhekodissamme arviointikysymysten avulla voimme omana työyksikkönämme suorittaa omaa arviointia ja kehittää työtämme tavoitteita vastaavaksi.*

A. SIIJOITUSPROSESSI

<i>Mittarit</i>	<i>Arviointikysymykset</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Onko lapsesta saatu riittävät tie-</i> <i>dot? Onko yhteydenotto lomak-</i> <i>keen kysymyksiin vastattu?</i> <i>KYLLÄ / EI</i> • <i>Onko sijoittajakunta saanut</i> <i>tarvitsemansa tiedot perheko-</i> <i>dista ja tutustunut paikanpäällä?</i> <i>KYLLÄ / EI</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Millä tavoin perhekoti on panos-</i> <i>tanut lapsen tuloon? Ovatko</i> <i>puitteet kunnossa ja riittävät</i> <i>resurssit?</i> • <i>Olemmeko arvioineet lapsen</i> <i>sopivuutta muuhun lapsiryh-</i> <i>mään? Miksi tämä lapsi on so-</i> <i>piva perhekotiin?</i> • <i>Ovatko sosiaalityöntekijät ja</i>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Onko lapsen perhe ollut tutustu- massa perhekotiin ja onko heidän kysymyksiinsä vastattu?</i> KYLLÄ / EI • <i>Ovatko lapsi ja perhe selvillä sijoituksen syistä?</i> KYLLÄ / EI • <i>Hyväksyvätkö osapuolet sijoituksen perhekotiin?</i> KYLLÄ / EI 	<p><i>vanhemmat/omaiset samaa mieltä sijoittamisesta perhekotiin? Mitä on sovittu?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Mitä ongelmia vanhempien/omaisten taholta voidaan odottaa?</i> • <i>Miten lapsi käsittää sijoituksen ja sen syyt?</i>
---	--

B. HOITO- JA KASVATUSPROSESSI

MITTARIT	ARVIOINTIKYSYMYKSET
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Onko saatujen tietojen pohjalta ollut mahdollista laatia lapselle yksilöllinen hoito- ja kasvatussuunnitelma ?</i> KYLLÄ / EI • <i>Onko lapselle saatu hänen tarpeitaan vastaava toimiva ja tukea antava verkosto (koulu, harrastukset, hoidollinen tuki, jne)</i> KYLLÄ / EI • <i>Toimiiko yhteisyö perheen/</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Millä tavoin lapsen perhe on tukemassa lapsen hoito- ja kasvatusprosessia perhekodissa? Onko heidät saatu sitoutettua lapsen kasvatukseen ja hoitoon? Toimiiko yhtenevä linja?</i> • <i>Millä tavoin lapsen yksilöllistä kasvua ja kehitystä tuetaan perhekodissa? Onko tarvittu erityistoimenpiteitä? Mitä?</i> • <i>Millä tavoin sovitut huoltosuunnitelma palaverit ovat toteutuneet?</i> • <i>Millä tavoin perhekodin henkilö-</i>

<p><i>omaisten kanssa?</i> KYLLÄ / EI</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Onko lapsella ollut sama sosiaalityöntekijä koko prosessin ajan?</i> KYLLÄ / EI • <i>Onko tiedotuksessa perhekodin, sosiaalityöntekijän ja muiden yhteistyötahojen kanssa ollut ongelmia?</i> KYLLÄ / EI 	<p><i>kunta on saanut luotua suhteet lapseen ja perheeseen? Ovatko suhteet luottamukselliset ja avoimet?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Millä tavoin omaa työtä on arvioitu prosessin aikana?</i>
--	---

C. SIOITUKSEN PÄÄTTÄMISPROSESSI

MITTARIT	ARVIOINTIKYSYMYKSET
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Onko sijoituksen päättämisestä tehty erillinen suunnitelma ja päätös?</i> KYLLÄ / EI • <i>Onko eri osapuolia (perhekoti, vanhemmat, koulu, jne) kuultu tai informoitu sijoituksen päättämisestä.</i> KYLLÄ / EI • <i>Onko tehty jälkihuoltosuunnitelma?</i> KYLLÄ / EI 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Millä tavoin lasta/nuorta on valmisteltu sijoituksen päättämiseen?</i> • <i>Millä tavoin on kartoitettu lapsen/nuoren kanssa tehdyn työn tuloksia (es. asiakaskyselyt)</i> • <i>Miten eri yhteistyötahot kokevat sijoituksen päättämisen?</i> • <i>Miten lapsi/nuori koee asian?</i>

D. JÄLKIHUOLTOPROSESSI

MITTARIT	ARVIOINTIKYSYMYKSET
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Onko jälkihuoltoprosessi edennyt suunnitelmien mukaisesti? KYLLÄ / EI</i> • <i>Onko nuoren elämänhallinnassa ongelmia, joita hän ei kykene hallitsemaan? KYLLÄ / EI</i> • <i>Onko nuoren kanssa yhteistyö jälkihuollon aikana ollut mutkatonta? KYLLÄ / EI</i> • <i>Onko nuorelle selvillä tarvittavat ja saatavat tukipalvelut? KYLLÄ / EI</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Mitä tavoitteita on saavutettu?</i> • <i>Mitkä tavoitteet ovat jääneet saavuttamatta?</i> • <i>Millaista yhteistyö sosiaalityötoimen ja vanhempien kanssa on ollut jälkihuollon aikana?</i> • <i>Millä tavoin nuoren edistymistä on arvioitu?</i> • <i>Miten perhekoti on arvioinut omaa työtään jälkihuoltoprosessissa ?</i>

E. PERHEKODIN ASIAKASTYÖN TULOKSET

MITTARIT	ARVIOINTIKYSYMYKSET
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Onko sijoitus tapahtunut yhdessä paikassa? KYLLÄ / EI</i> • <i>Onko lapsen kasvu ja kehitys ollut tyydyttävää ? KYLLÄ / EI</i> • <i>Onko lapsen vanhempien</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Millä tavoin parantanut/heikentänyt lapsen/nuoren tilannetta?</i> • <i>Miten lapsi/nuori kokee sijoituksensa perhekotiin?</i> • <i>Miten perhekotiyhteisö on kokenut sijoituksen?</i>

kanssa voitu tehdä yhteistyötä ?

KYLLÄ / EI

- *Onko yhteistyö sosiaalitoimen kanssa ollut sitoutunut-ta ?*

KYLLÄ / EI

- *Onko perhekoti arvioinut omaa työtään prosessien eri vaiheissa?*

- *Millä tavoin perhekodin toiminta-ajatus ja perustehtävä ovat näkyneet prosesseissa?*
- *Miten oman työn arvioinnissa on onnistuttu ?*
- *Miten ja millaista palautetta on kerätty ja saatu ?*
- *Mihin toimenpiteisiin saatu palaute on johtanut?*